

Brüssel, 8.3.2018
COM(2018) 97 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, EUROOPA ÜLEMKOGULE,
NÕUKOGULE, EUROOPA KESKPANGALE, EUROOPA MAJANDUS- JA
SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Tegevuskava: Jätkusuutliku majanduskasvu rahastamine

Taust

Kiites 2015. aastal heaks Pariisi kliimakokkuleppe¹ ja ÜRO säästva arengu tegevuskava aastani 2030², valisid maailma riikide valitsused jätkusuutlikuma tee nii meie planeedi kui ka majanduse jaoks. ÜRO säästva arengu tegevuskava 2030 keskmeks on 17 säästva arengu eesmärki. Järgmise 15 aasta jooksul töötame nende eesmärkide alusel tuleviku nimel, kus on tagatud stabiilsus, planeedi tervis, õiglasus, kaasavad ja vastupanuvõimelised ühiskonnad ning jõukas majandus. 2015. aasta detsembris 195 riigi poolt allkirjastatud Pariisi kokkulepe on esimene universaalne globaalne kliimalepe, mille eesmärk on kohandada ja tugevdada kliimamuutusega toimetulekut ning piirata ülemaailmset soojenemist nii, et temperatuuri tõus jääks tunduvalt alla 2°C.

Jätkusuutlikkus ja üleminek vähese CO₂-heitega, ressursitõhusamale ning ringmajandusele on määrava tähtsusega ELi majanduse konkurentsivõime tagamisel pikas perspektiivis. Jätkusuutlikkus on kaua olnud Euroopa Liidu prioriteediks ja ka ELi aluslepingutes tunnustatakse selle sotsiaalset ja keskkonnamõõdet³. EL on pühendunud arengule, mis vastab praeguste ja tulevaste põlvete vajadustele, luues samal ajal uusi tööhõive- ja investeerimisvõimalusi ning tagades majanduskasvu. Paljud komisjoni 2014.–2020. aasta prioriteedid⁴ toetavad liidu energia- ja kliimaeesmärke ning aitavad kaasa ÜRO säästva arengu tegevuskava 2030 rakendamisele. Komisjon valmistab ette aruteludokumenti „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“ ja on käivitanud mitmeid sidusrühmi ühendava platvormi parimate tavade vahetamiseks säästva arengu eesmärkide rakendamisel.

Me seisame üha sagedamini silmitsi kliimamuutuste tohutute ja ettearvamatute tagajärgedega ning loodusvarade vähenemisega, seega on vaja kiiresti tegutseda, et avalik poliitika uue reaalsusega kooskõlla viia. Finantssüsteemil on siin tähtis roll. Finantssüsteemi reformitakse, et võtta arvesse finantskriisist saadud õppetunde, ja sel taustal saab finantssüsteem olla osa lahendusest liikumisel keskkonnasõbralikuma ja jätkusuutlikuma majanduse poole. Erakapitali ümbersuunamine jätkusuutlikumatesse investeringutesse eeldab ulatusliku muutust finantssüsteemi toimimises. See on vajalik, kui EL soovib saavutada jätkusuutlikumat majanduskasvu, tagada finantssüsteemi stabiilsuse ning edendada majanduses läbipaistvust ja pikale perspektiivile keskendumist. Need põhimõtted on ka ELi kapitaliturgude liidu projekti⁵ keskmeks.

Komisjon moodustas 2016. aasta lõpus jätkusuutliku rahastamise kõrgetasemelise eksperdirühma. Eksperdirühm avaldas 31. jaanuaril 2018 oma lõpparuande,⁶ milles esitas tervikliku visiooni ELi jätkusuutliku rahastamise strateegia ülesehitamise kohta. Aruande kohaselt tuleb jätkusuutliku rahastamise saavutamiseks täita kaks kiireloomulist nõuet: 1) finantsvaldkonna panuse suurendamine jätkusuutlikusse ja kaasavasse majanduskasvu, rahastades ühiskonna pikaajalisi vajadusi; 2) finantsstabiilsuse tugevdamine, lisades investeerimisotsuste tegemisse keskkonna-, sotsiaal- ja üldjuhtimise kriteeriumid (ESG). Aruandes esitatakse kaheksa prioriteetset soovitusi, mitu valdkondadeülest soovitusi ning finantssüsteemi konkreetsetele sektoritele suunatud meeted.

1 Vt 2015. aasta detsembri järeldused http://unfccc.int/paris_agreement/items/9485.php

2 <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

3 Vt muu hulgas Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõige 3 ning keskkonna- ja sotsiaalküsimuste roll rahvusvahelises koostöös (ELi lepingu artikkel 21).

4 Need prioriteedid hõlmavad puhta õhu meetmepaketti (http://ec.europa.eu/environment/air/clean_air/index.htm), ringmajanduse paketti (http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/implementation_report.pdf), energialiidu strateegiat (http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:1bd46c90-bdd4-11e4-bbe1-01aa75ed71a1_0001_03/DOC_1&format=PDF) sh paketti „Puhas energia kõigile eurooplastele“, ELi kliimamuutustega kohanemise strateegiat

(https://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what_en), Euroopa uut oskuste tegevuskava (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0381&from=EN>),

Euroopa sotsiaalõiguste sammast (https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_en), sinise majanduse rahastamisvõimaluste väljatöötamist ja Euroopa investeerimiskava (https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment/investment-plan-europe-juncker-plan_en).

5 https://ec.europa.eu/info/publications/mid-term-review-capital-markets-union-action-plan_en

6 https://ec.europa.eu/info/publications/180131-sustainable-finance-report_en

Käesolev tegevuskava tugineb eksperdirühma soovitudele ELi jätkusuutliku finantsstrateegia koostamise kohta.

1 Jätkusuutlikuma maailma rahastamine

Finantsvaldkond toetab majandust, pakkudes rahalisi vahendeid majandustegevuseks ning olles seega ka töökohtade ja majanduskasvu loomise aluseks. Investeerimisotsuseid tehes tuginetakse tavaliselt paljudele aspektidele, kuid tihti jäävad sealjuures piisava tähelepanuta keskkonna ja sotsiaalsed kaalutlused, kuna nendega seotud ohud muutuvad konkreetseks alles pika aja jooksul. Oluline on mees pidada, et majanduslikult on mõistlik arvesse võtta pikemaajalisi jätkusuutlikkusega seotud aspekte ning et sellega ei kaasne tingimata väiksem tulu investorite jaoks.

Jätkusuutliku rahastamise all mõeldakse tavaliselt keskkonna- ja sotsiaalsete kaalutluste nõuetekohast arvessevõtmist investeerimisotsuste tegemisel, mille tulemusena suurenevad investeeringud pikemaajalistesse ja jätkusuutlikesse tegevustesse. Täpsemalt väljendudes osutavad keskkonnakaalutlused kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele, kuid ka laiemalt keskkonnale⁷ ja seotud riskidele (nt looduskatastroofid⁸). Sotsiaalsed kaalutlused võivad olla seotud ebavõrdsuse, kaasamise, töösuhete ning inimkapitali ja kogukondadesse investeerimisega. Keskkonna- ja sotsiaalsed kaalutlused on sageli omavahel põimunud, näiteks võivad kliimamuutused veelgi süvendada senist ebavõrdsust. Avalike ja eraõiguslike asutuste juhtimisel, sh haldusstruktuuridel, töötajatega suhtlemisel ja juhtide tasustamisel, on määrav roll selle tagamisel, et sotsiaalseid ja keskkonnakaalutlusi võetaks otsustusprotsessis arvesse⁹.

Käesolev jätkusuutliku rahastamise tegevuskava on osa laiemast eesmärgist siduda finantssektor Euroopa ja maailmamajanduse konkreetsete vajadustega, et sellest oleks kasu nii meie ühiskonnale kui ka kogu planeedile. Tegevuskava konkreetset eesmärgid on järgmised:

1. suunata kapitalivood ümber jätkusuutlikesse investeeringutesse, et tagada kestlik ja kaasav majanduskasv;
2. hallata finantsriske, mis tulenevad kliimamuutustest, loodusvarade vähenemisest, keskkonna halvenemisest ja sotsiaalsetest probleemidest, ning
3. edendada finants- ja majandustegevuses läbipaistvust ja pikale perspektiivile keskendumist.

1.1 Kapitalivoogude ümbersuunamine jätkusuutlikumasse majandusse

Investeeringute praegune tase ei ole piisav, et toetada keskkonnavalaselt ja sotsiaalselt jätkusuutlikku majandussüsteemi. Euroopa peab katma iga-aastase ligi 180 miljardi euro suuruse investeeringute puudujäägi, et täita ELi kliima- ja energiaeesmärgid aastaks 2030¹⁰. Euroopa Investeerimispanka (EIP) hinnangute kohaselt ulatub transpordi-, energia- ja ressursside haldamise taristusse tehtavate investeeringute kogupuudujääk aastas 270 miljardi euroni¹¹. Investorite hulgas puudub selgus jätkusuutliku investeeringu tähenduse osas ning see suurendab veelgi kõnealust investeerimispuudujääki. Ühtlasi takistab see selliste investeeringute tegemist sotsiaaltaristusse, mida oleks vaja ebavõrdsuse ja kaasatusega seotud küsimuste lahendamiseks.

7 Hõlmates nt õhu- ja veereostust, ressursside vähenemist ja elurikkuse kadumist.

8 Üks neljast Sendai katastroofiuhu vähendamise raamistiku kohasest tegevusprioriteedist keskendub investeeringutele katastroofiuhu vähendamiseks ja vastupanuvõime suurendamiseks.

9 Üldjuhtimine on vahend keskkonnavalaste ja sotsiaalsete eesmärkide integreerimiseks avaliku ja erasektori investeerimisotsustesse. Näiteks on juhtide tasustamise eeskirjad ja stiimulid aktsionäride õiguste kaitseks juhtide omavoli eest vahendid, millega tagada ettevõtte eri sidusrühmade, st juhtide, töötajate, aktsionäride jne võrdsus. Sellisel juhul on üldjuhtimise sotsiaalne eesmärk võidelda ebavõrdsuse vastu ettevõtte sees.

10 Hinnang kajastab iga-aastast keskmist investeeringute puudujääki ajavahemikul 2021–2030 PRIMESI mudeli alusel, mida komisjon kasutas mõjuhinnangus, mis on lisatud ettepanekule energiatõhususe direktiivi kohta (2016), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1483696687107&uri=CELEX:52016SC0405>.

11 Vt EIP, „Restoring EU competitiveness“, 2016. Hinnang hõlmab kuni 2020. aastani investeeringuid, mis tehakse transpordi ja logistika ajakohastamiseks, energiavõrkude uuendamiseks, energiasäätu suurendamiseks, taastuvate energiaallikate kasutuselevõtmiseks ja ressursihalduse (sh vee -ja jäätmealduse) parandamiseks.

Keskkonnasäästlikkuse, vastupidavuse ja taaskasutuse suurendamine Euroopa majanduses ei vähenda üksnes meie keskkonnajalajälge planeedil ega aita vähendada senist ebavõrdsust. See suurendab ka meie konkurentsivõimet, parandades tootmisprotsesside tõhusust ja vähendades ressursidele juurdepääsu ja nende haldamisega seotud kulusid.

EL on võtnud endale kohustuse see üleminek teoks teha ning on lubanud eraldada vähemalt 20 % oma eelarvest kliimaga seotud küsimustele¹². Näiteks suunati juba 2017. aastal peaaegu üks kolmandik Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) kaudu tehtud investeeringutest energia-, keskkonna- ja ressursitõhususe projektidesse ning sotsiaaltaristusse. EFSI 2.0-ga pikendatakse fondi kasutusaega 2020. aastani ja suurendatakse investeeringute sihttasut 500 miljardi euroni; seejuures läheb vähemalt 40 % EFSI taristu- ja innovatsioonirahastusest kliimameetmete projektide toetuseks. Sellest hoolimata on selge, et on vaja täiendavaid samme investeeringute suunamiseks jätkusuutlikesse sektoritesse.

1.2 Jätkusuutlikkuse kaasamine riskijuhtimisse

Keskkonna- ja sotsiaalsete eesmärkide kaasamisega finantsotsuste tegemisse püütakse piirata keskkonna- ja sotsiaalsüsteemide finantsmõju. Näiteks võib maailma temperatuuri tõusul 2 °C olla destabiliseeriv mõju Euroopa majandus- ja finantsüsteemile.

Praegu ei võeta keskkonna- ja kliimaga seotud riske finantssektoris alati piisavalt arvesse. Ilmastikuga seotud loodusõnnetuste kasv tähendab, et kindlustusfirmad peavad olema valmis kandma suuremaid kulusid. Kliimamuutustest kõige enam mõjutatud või vähenevatest loodusvaradest sõltuvate äriühingute madalam kasumlikkus suurendab pankade kahjumit. Ajavahemikul 2000–2016 kasvas ilmastikuga seotud looduskatastroofide arv 46 %¹³ ning 2007–2016 suurenes erakorralistest ilmastikutingimustest tulenev majanduslik kahju kogu maailmas 86 % (117 miljardit eurot 2016. aastal)¹⁴. See on murettekitav suundumus, kuna ligi 50 % euroala pankade riskipositsioonist on otseselt või kaudselt seotud kliimamuutustest tulenevate riskidega¹⁵. Ka muude keskkonnaküsimuste puhul tõstetakse üha enam esile ohtu senisele ärimudelile¹⁶.

Sotsiaalsed tegurid, nagu halvad töötingimused ja kasvav ebavõrdsus, võivad finantsasutuste jaoks kaasa tuua konkreetseid tagajärjed ja ka õiguslikud riskid. Näiteks kaotavad äriühingud, kes ei pea kinni rahvusvahelistest tööstandarditest, oma hea maine. Õiguslik ja mainekahju võib lõpuks kaasa tuua ka rahalise kahju. Sama moodi võib sissetulekute suurenev ebavõrdsus takistada pikaajalist ja stabiilset majanduskasvu: IMFi uuringud on näidanud seost kasvava ebavõrdsuse ja nõrga majanduskasvu vahel¹⁷.

1.3 Läbipaistvuse ja pikale perspektiivile keskendumise parandamine

Turuosaliste tegevuse läbipaistvus on hästi toimiva finantsüsteemi jaoks äärmiselt oluline. Äriühingute läbipaistvus jätkusuutlikkuse küsimuses on eeltingimus, mis võimaldab finantsturu osalistel nõuetekohaselt hinnata äriühingu loodavat pikaajalist väärtust ja jätkusuutlikkusega seotud riskide haldamist. Äriühingute aruandlus ei anna tulemusi, kui pikaajalised riskid ei ole läbipaistvad ja neid ei saa seetõttu arvesse võtta. Kui äriühingud on jätkusuutlikkuse küsimuses läbipaistvad, ei anna see üksnes teavet turuosalistele, vaid aitab neid äriühinguid juhtida jätkusuutlikumalt ja pikka perspektiivi silmas pidades.

12 Euroopa Komisjon, kliimameetmed, https://ec.europa.eu/clima/policies/budget_et

13 Lancet Report 2017, lk 7.

14 129 miljardit USD Lanceti 2017. aasta aruande kohaselt. 14b Ostry et al, 2014: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2014/sdn1402.pdf>

15 Battiston, S., A. Mandel, I. Monasterolo, F. Schutze ja G. Visentin, "A climate stresstest of the financial system," Nat. Clim. Chang., 7. kd, nr 4, lk 283–288, aprill 2017.

16 Maailma Majandusfoorum 2018. aasta aruandes ülemaailmsete riskide kohta on esimese kümne ülemaailmse riski hulgas loetletud nii elurikkuse kadumist, ökosüsteemi kokkuvarisemist kui ka veenappust.

17 Ostry et al, 2014: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2014/sdn1402.pdf>

Parem läbipaistvus, mida toetab innovatiivne tehnoloogia, annab kodanikele võimaluse võrrelda äriühingute edusamme jätkusuutlikkuse vallas ning võimaldab jaeinvestoritel teha teadlikke investeerimisotsuseid. Sellega seoses tervitab ja julgustab komisjon erasektori avalikustamisalgatusi, millega luuakse lihtsam juurdepääs jätkusuutlikku rahastamist käsitlevale teabele.

Jätkusuutlikkus ja pikale perspektiivile keskendumine käivad käsikäes. Pikale perspektiivile keskendumine tähendab, et otsuseid tehes võetakse aluseks pikaajalised eesmärgid või tagajärjed. Keskkonna- ja sotsiaalsetesse eesmärkidesse tehtavad investeeringud eeldavad pikaajalist kavandamist. Praegused turutavad keskenduvad seevastu sageli suure kasumi teenimisele lühikese aja jooksul. Seepärast keskendutakse jätkusuutlikkuse tegevuskavas sellele, kuidas eelkõige parema läbipaistvuse kaudu vähendada finants- ja majandusotsuste tegemisel liigset survet lühiajaliste tulemuste saavutamiseks, et nii juriidilisest isikust kui ka jaeinvestorid saaksid teha teadlikumaid ja vastutustundlikumaid investeerimisotsuseid.

2 Kapitalivoogude ümbersuunamine jätkusuutlikumasse majandusse

2.1 Jätkusuutlike meetmete ühtne klassifitseerimissüsteem

Kapitalivoogude suunamist jätkusuutlikumasse majandusse peab toetama ühine arusaamine jätkusuutlikkuse tähendusest. ELi ühtlustatud klassifitseerimissüsteem ehk taksonoomia selgitab, milliseid tegevusi peetakse keskkonnasäästlikeks ja jätkusuutlikeks. Praegusel etapil on see käesoleva tegevuskava kõige tähtsam ja kiireloomulisem meede. Investorite teavitamiseks on vaja selgeid juhiseid meetmete kohta, mis aitavad kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele ning keskkonna- ja sotsiaalsete eesmärkide saavutamisele. Tegevuskavas antakse üksikasjalikku teavet asjaomaste sektorite ja tegevusalade kohta, tuginedes sõelumiskriteeriumidele, künnistele ja parameetritele. See on oluline samm toetamaks kapitalivoogude suunamist rahastamist vajavatesse jätkusuutlikesse sektoritesse. Parema õiguskindluse tagamiseks integreeritakse ELi taksonoomia järk-järgult ELi õigusaktidesse.

Kuna sellise klassifitseerimissüsteemi väljatöötamine on keeruline ja väga tehniline, võtab nii kliima-, keskkonna- kui ka sotsiaalseid aspekte hõlmava täieliku ELi jätkusuutlikkuse taksonoomia valmimine aega. Võttes arvesse ELi poliitikaeesmärkide ja muude aspektide, nagu turu, keskkonna ja tehnika arengut, on vajalik olukorra pidev jälgimine. Seepärast teeb komisjon ettepaneku jätkata järkjärgulist lähenemisviisi, alustades kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise meetmete ning teatavate keskkonnameetmete taksonoomiaga. Teise sammuna koostatakse ülejäänud keskkonna ja sotsiaalvaldkonna meetmete taksonoomia, võttes arvesse, et ükski jätkusuutlikkuse aspekt ei saa olla vastuolus teiste seotud riskide või eesmärkidega.

1. meede: Jätkusuutlike meetmete ELi klassifikatsioonisüsteemi loomine

1. Mõjuhindangu tulemusi arvesse võttes **esitab komisjon 2018. aasta teises kvartalis seadusandliku ettepaneku, mis tagab ELi taksonoomia järkjärgulise arendamise** kliimamuutuste ning keskkonnasäästlike ja sotsiaalselt jätkusuutlike meetmete kohta, võttes vajaduse korral arvesse senist tööd. Eesmärk on muuta ELi tulevane jätkusuutlikkuse taksonoomia osaks ELi õigusest ning luua alus sellise klassifitseerimissüsteemi kasutamiseks eri valdkondades (nt standardid, märgised, keskkonnahoidlikkust toetav tegur usaldatavusnõuetes, jätkusuutlikkuse võrdlusalused). Ettepanek hõlmab vahendeid sellise klassifitseerimissüsteemi koostamiseks ja korrapäraseks ajakohastamiseks.

2. Lisaks loob komisjon esimese vahesammuna **jätkusuutliku rahastamise teemalise tehnilise eksperdirühma**. Eksperdirühmal palutakse asjaomaste sidusrühmadega peetava laiaulatusliku konsultatsiooni põhjal avaldada aruanne, kus esitatakse esimene **taksonoomia, mis keskendub eelkõige 2019. aasta esimeseks kvartaliks võetavatele kliimamuutuste leevendamise meetmetele. 2019. aasta teiseks kvartaliks laiendatakse seda kliimamuutustega kohanemise ja muudele keskkonnameetmetele**. Need aruanded on komisjoni järg-järgult välja töötatava ELi

jätksuutlikkuse taksonoomia nurgakiviks ning samal ajal aluseks kliimamuutustega seotud ja muudesse keskkonnameetmetesse investeerimisel.

2.2 Jätksuutlike finantstoodete standardid ja märgised

Tulevasele ELi jätksuutlikkuse taksonoomiale tuginedes kaitsevad jätksuutlike finantstoodete ELi standardid ja märgised jätksuutliku finantsturu terviklikkust ja usaldusväärust ning pakuvad investoritele lihtsamat juurdepääsu neile toodetele. Nii näiteks saavad eri üksused (äriühingud, pangad, valitsusasutused jne) laenata roheliste võlakirjade abil investoritelt raha keskkonnasäästlike projektide, varade või äritegevuste finantseerimiseks või refinantseerimiseks. Kuigi roheliste võlakirjade turg kasvab kiiresti, moodustab see siiski vähem kui 1 % kogu maailma lunastamata võlakirjadest¹⁸. Praeguste parimatele tavadele tuginedes aitaks turuosalistele kättesaadav ELi standard suunata rohkem investeeringuid keskkonnasäästlikesse projektidesse ja moodustaks aluse finantstoodete usaldusväärse märgistamise väljatöötamiseks.

Märgistussüsteemidest võiks kõige rohkem kasu olla jaeinvestoritele, kelle investeerimiseelised on seotud jätksuutlike tegevustega. Märgised võivad aidata jaeinvestoritel otsuseid teha, kui need integreeritakse järk-järgult vahenditesse, nagu võrdlusveebisaidid või finantsplaneerimise teenused, mida praegu komisjoni tarbijatele suunatud finantsteenuste tegevuskava raames välja töötatakse. Uuringud näitavad, et jaeinvestorid soovivad oma investeeringutes üha enam arvesse võtta kliima-, keskkonna- ja sotsiaalseid kaalutlusi¹⁹. Märgistuseta finantstoodete puudumine võib neil aga takistada oma vahendite suunamist otse jätksuutlikesse projektidesse. Komisjon näeb võimalust kasutada ELi ökomärgise määrust ära vabatahtliku ELi märgistussüsteemi loomiseks. Tuleb kindlaks määrata kriteeriumid konkreetsete jaeinvestoritele pakutavate finantstoodete jaoks (nt kombineeritud jaeinvesteeringutooted ja kindlustustooted). Komisjon kaalub Euroopa sotsiaaletttevõtlusfondi kogemusele tuginedes ka sotsiaalselt vastutustundlike finantstoodete (nt SRI)²⁰ märgistamisest saadavat kasu.

2. meede: Standardite ja märgiste loomine keskkonnasäästlike finantstoodete jaoks

1. Esimese sammuna valmistab **komisjoni jätksuutliku rahastamise teemaline tehniline eksperdirühm** avaliku konsultatsiooni tulemuste põhjal **2019. aasta teiseks kvartaliks ette aruande ELi roheliste võlakirjade standardi kohta, toetudes senistele parimatele tavadele.**
2. Komisjon täpsustab prospektimääruse raames **2019. aasta teiseks kvartaliks roheliste võlakirjade emiteerimise prospekti sisu**, et pakkuda potentsiaalsetele investoritele täiendavat teavet.
3. **Komisjon uurib, kas ELi ökomärgise raamistikku saab kohaldada teatavate finantstoodete puhul** pärast seda, kui ELi jätksuutlikkuse taksonoomia on heaks kiidetud.

2.3 Jätksuutlikesse projektidesse investeerimise edendamine

Erakapitali kaasamine eelkõige jätksuutlikesse taristuprojektidesse on jätksuutlikumale majandusmodelile ülemineku eeldus. OECD andmetel annab taristu ligikaudu 60 % kasvuhoonegaaside heitest²¹. Jätksuutlike taristuinvesteeringute vajadust arvestades on äärmiselt tähtis jätkata selliste raamistike väljatöötamist, mis stimuleeriks avaliku sektori kõrval investeeringuid tegema ka erasektorit.

¹⁸ G20 Green Finance Study Group, G20 Green Finance Synthesis Report, 2016.

¹⁹ Nt The French and SRI: Results of the 8th National Survey run by Ipsos for Vigeo Eiris and the FIR; Natixis Global Asset Management, "Mind Shift – Getting past the screens of responsible investing", 2017; ja Schroders, "Global perspectives on sustainable investing", 2017.

²⁰ SRI: sotsiaalselt vastutustundlikud investeerimisfondid või jätksuutlikud ja vastutustundlikud investeerimisfondid on fondid, mis on oma investeerimisotsuste tegemise protsessi integreerinud keskkonnavalaselt, sotsiaalselt ja üldjuhtimisega seotud kriteeriumid.

²¹ OECD, Investing in Climate, Investing and Growth, 2017.

Projektide arendamise ja rakendamise suutlikkus on ELi piires ja eri sektorites siiski väga erinev. Parem nõustamine ja tehniline abi tagaks suurema hulga jätkusuutlike projektide ettevalmistamise. Lisaks suuremahulistele projektidele eeldab puhtale energiale üleminek piisava rahastuse tagamist ka väiksematele projektidele²².

Komisjon on Euroopa investeerimiskavas lisaks toetustele²³ märgatavalt suurendanud finants- ja tehnilist abi jätkusuutlikele taristuinvesteeringutele, seda eelkõige EFSI ja Euroopa investeerimisenõustamise keskuse kaudu. EFSI on tõestanud oma olulisust erasektori investeeringute ligimeelitajana strateegilistesse projektidesse kogu ELis, kaasates kokku investeeringutena ligikaudu 265 miljardit eurot²⁴. Pärast edukaid esimesi tegevusaastaid pikendati EFSI kasutusaega hiljuti kuni aastani 2020 (EFSI 2.0) ning selle investeeringute sihtaset suurendati poole triljoni euroni. Lisaks keskendub EFSI 2.0 veelgi enam jätkusuutlikele projektidele ning vähemalt 40 % EFSI taristu- ja innovatsioonirahastusest läheb kliimameetmete projektide toetuseks. Euroopa investeerimisenõustamise keskus, mis on Euroopa keskne investeerimistoetuste koordineerimisorgan, suurendab nõustamissuutlikkust piirkondlikul ja kohalikul tasandil, et edendada kliima-, keskkonna- ja sotsiaalse mõjuga projekte.

Sellela paralleelselt julgustab ELi välisinvesteeringute kava (EIP) jätkusuutlike investeeringute edendamist partnerriikides, alustades Aafrikast ja ELi naabrusest. Eelduste kohaselt võimendab välisinvesteeringute kava investeeringute taseme aastaks 2020 rohkem kui 44 miljardi euroni, kaasates selleks avaliku ja erasektori rahalisi vahendeid Euroopa Kestliku Arengu Fondi (EFSD) kaudu, pakkudes tehnilist abi ning edendades soodsat investeerimis- ja ärikeskkonda. Jätkusuutlik areng on selle vahendi võõrandamatu osa ja kõikidel projektidel on selge jätkusuutlikkuse mõõde, näiteks toetavad need säästvat põllumajandust ja ühenduvust või inimväärsete töökohtade loomist.

Komisjon on 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku jaoks esitanud Euroopa Liidu liidritele arutamiseks idee ühtse investeerimisfondi kohta, mis ühendaks kõik ELi turupõhised vahendid, et veelgi suurendada ELi investeerimistoe tõhusust²⁵. EFSI edukat kasutuselevõttu arvestades võiks selline fond pakkuda finantstuge ja sellega seotud tehnilist abi erasektori investeeringute ligimeelitamiseks muu hulgas ka jätkusuutlikku infrastruktuuri. ELi eelarvelise tagatisega kaetuna saaks ühtne investeerimisfond toetada investeerimispõhimõtteid ning lihtsustada investorite, toetusesaajate, Euroopa Komisjoni, rakenduspartnerite (nt EIP ja riiklike tugipankade) ja võimalike uute partnerite, nagu fondide ja heategevusorganisatsioonide vahelist suhtlemist. Euroopa investeerimisenõustamise keskuse jätkuna võiks selline toetus hõlmata ka projekti arendamiseks pakutavat abi, et suurendada jätkusuutlike projektide väljatöötamise suutlikkust.

3. meede: Jätkusuutlikesse projektidesse investeerimise edendamine

Tuginedes käimasolevale tööle **nõustamissuutlikkuse suurendamiseks** muu hulgas **jätkusuutlike taristuprojektide arendamisel**, võtab komisjon **täiendavaid meetmeid** selleks, et parandada selliste meetmete tõhusust ja mõju, mille eesmärk on jätkusuutlike investeeringute toetamine ELis ja selle partnerriikides.

2.4 Jätkusuutlikkusega seotud kaalutlused finantsnõustamises

Nõustamise pakkumise kaudu saavad investeerimisühingud ja kindlustuse turustajad võtta juhtrolli finantssüsteemi jätkusuutlikuks muutmisel. Enne nõustamisprotsessi peavad need vahendajad hindama kliendi investeerimiseesmärke ja riskitaluvust, et anda soovitusi sobivate

²² See puudutab eelkõige nt ehitiste energiatõhususe parandamist ja taastuvenergia kasutuselevõttu. Komisjon on paketi „Puhas energia kõigile eurooplastele“ osana kavandanud meetmed selliste investeeringute stimuleerimiseks.

²³ Nt Euroopa ühendamise rahastu.

²⁴ Alates 2018. aasta veebruarist.

²⁵ Komisjoni teatis „Uus tänapäevane mitmeaastane finantsraamistik Euroopa Liidu jaoks, mis võimaldab tõhusalt saavutada tema prioriteete ka pärast 2020. aastat“. Euroopa Komisjoni panus 23. veebruaril 2018 toimunud riigijuhtide mitteametlikku kohtumisse.

finantsinstrumentide või kindlustustoodete kohta. Nõu andes jäävad siiski sageli arvesse võtmata investorite ja toetusesaajate eelistused jätkusuutlikkuse osas.

Finantsinstrumentide turgude direktiivi (MiFID 2) ja kindlustustoodete turustamise direktiivi (IDD) kohaselt peavad investeerimisühingud ja kindlustuse turustajad nõu andes pakkuma kliendi vajadustele vastavaid sobivaid tooteid. Seepärast peaksid need ettevõtted küsima ja võtma arvesse klientide eelistusi (nt keskkonnaalaseid, sotsiaalseid ja üldjuhtimisega seotud kriteeriume), kui nad hindavad sobilikke finantsinstrumente ja kindlustustooteid näiteks tootevaliku protsessis ja sobivuse hindamisel.

4. meede: Jätkusuutlikkuse lisamine finantsnõustamise pakkumisse

Mõjuhindangu tulemustele tuginedes **muudab komisjon 2018. aasta teises kvartalis MiFID 2 ja IDD delegeeritud õigusakte**, et tagada jätkusuutlikkusega seotud eelistuste arvessevõtmine sobivuse hindamisel. Komisjon teeb nende delegeeritud õigusaktide alusel **Euroopa Väärtipaberiturujärelevalvele (ESMA) ettepaneku lisada jätkusuutlikkusega seotud eelistused oma 2018. aasta neljandaks kvartaliks ajakohastatavatesse sobivuse hindamise suunistesse.**

2.5 Jätkusuutlikkuse võrdlusalused

Võrdlusalused on indeksid, millel on tähtis roll finantsinstrumentide ja finantsüsteemi muude asjaomaste varade hinna kujunemisel. Võrdlusalused on kasulikud vahendid investorite jaoks, kuna võimaldavad jälgida ja hinnata tulemuslikkust ning varasid vastavalt jaotada.

Tavapärased võrdlusalused kajastavad praegust olukorda ja seega väljendab nende meetodika jätkusuutlikkusega seotud eesmärke üksnes piiratud ulatuses. Sellisena ei ole need sobivad jätkusuutlike investeringute tulemuslikkuse mõõtmiseks. Seepärast on indeksikoostajad välja töötanud keskkonna-, sotsiaal- ja üldjuhtimise kriteeriumid (ESG) jätkusuutlikkusega seotud eesmärkide hindamiseks, kuid nende meetodika puudulik läbipaistvus on mõjutanud nende usaldusväärsust. Rohepesu²⁶ riskide vähendamiseks peab jätkusuutlikkuse indeksite meetodika olema läbipaistvam ja usaldusväärsem. Näiteks peaks vähese CO₂-heite indeksite usaldusväärne meetodika väljendama kooskõla Pariisi kokkuleppe eesmärkidega, et parandada CO₂-heite vähendamiseks mõeldud vahendite tulemuslikkuse hindamist.

5. meede: Jätkusuutlikkuse võrdlusaluste väljatöötamine

Komisjon kavatseb 2018. aasta teiseks kvartaliks i) võtta võrdlusaluste määruse raamistikus vastu delegeeritud õigusaktid võrdlusaluste meetodika ja omaduste läbipaistvuse kohta, et anda kasutajatele võimalus jätkusuutlikkuse võrdlusaluseid paremini hinnata, ja ii) **esitada mõjuhindangu tulemuste põhjal algatuse vähese CO₂-heitega emitente hõlmavate võrdlusaluste ühtlustamiseks**, võttes aluseks kindla meetodika nende CO₂ mõju arvutamiseks; meetodikat võetaks kasutusele pärast kliimataksoonoomia valmimist. Komisjoni tehniline eksperdirühm avaldab kõigi asjaomaste sidusrühmadega toimuva konsultatsiooni tulemuste põhjal 2019. aasta teiseks kvartaliks aruande vähese CO₂-heite võrdlusaluste kontseptsiooni ja meetodika kohta.

3 Jätkusuutlikkuse kaasamine riskijuhtimisse

3.1 Jätkusuutlikkuse kriteerium turu-uuringutes ja krediidireitingutes

Viimastel aastatel on turu-uuringute korraldajad ja jätkusuutlikkust hindavad reitinguagentuurid suurendanud oma jõupingutusi äriühingute keskkonnaalase, sotsiaalse ja üldjuhtimisega seotud

26 Turunduse kasutamine keskkonnasõbraliku kuvandi loomiseks organisatsiooni toodete, tegevuse või poliitika kohta, kui need seda tegelikult ei ole.

tulemuslikkuse ning jätkusuutlikkusega seotud riskijuhtimise võimekuse hindamisel. Sellised hinnangud aitavad kaasa kapitali jätkusuutlikumale jaotamisele ning parandavad emitentide ja investorite vahelist teabevahetust. Laialdaselt aktsepteeritud turustandardite puudumine äriühingute jätkusuutlikkuse hindamiseks muudab uuringukorraldajate meetodika läbipaistvuse eriti oluliseks. Lisaks väidavad mõned sidusrühmad, et jätkusuutlikkuse alaste uuringute korraldajate keskendumine väga suurtele emitentidele vähendab väikeste emitentide atraktiivsust institutsionaalsete investorite jaoks.

Hästi toimivate finantsturgude oluliseks osaks on ka krediidireitingud, mis annavad investoritele teavet äriühingute ja avaliku sektori asutuste krediidivõimelisuse kohta. Reitinguagentuurid tegutsevad äärmiselt kontsentreeritud turul ning nende antud krediidireitingud põhinevad asjaomasel kättesaadaval teabel. Siiski ei ole selge, mil määral võetakse arvesse jätkusuutlikkuse tegureid. Komisjon jälgib arengut krediidireitingute turul ja tunnustab vajadust parema mõistmise ja läbipaistvuse järele reitinguagentuuride tegevuses jätkusuutlikkuse tegurite arvessevõtmisel. Komisjon kutsub ESMA-t üles edendama lahendusi, millega tagataks, et reitinguagentuurid võtavad jätkusuutlikkust ja pikaajalisi riske täielikult arvesse. Komisjon jätkab nendes küsimustes koostööd kõigi asjaomaste sidusrühmadega, arutades ka selliste võimalike uute reitinguagentuuride esilekerkimist, mis vastaksid nendele tingimustele.

6. meede: Jätkusuutlikkuse parem integreerimine krediidireitingutesse ja turu-uuringutesse

- 1. Komisjon teeb alates 2018. aasta teisest kvartalist koostööd kõigi asjaomaste sidusrühmadega,** et analüüsida reitinguagentuuride määruse muutmist eesmärgiga kohustada reitinguagentuure selgesõnaliselt lisama oma hinnangutesse jätkusuutlikkuse tegureid, tehes seda proportsionaalselt, et säilitada väiksemate osalejate turulepääs. Komisjoni talitused esitavad aruande edusammude kohta 2019. aasta kolmandas kvartalis.
- 2. Komisjon kutsub ESMA-t üles:** i) esitama 2019. aasta teiseks kvartaliks hinnangut krediidireitingute turul praeguste valitsevate tavade kohta ning analüüsima keskkonna-, sotsiaalsete ja üldjuhtimisalaste kaalutluste arvessevõtmist; ii) lisama 2019. aasta teiseks kvartaliks oma avalikustamissuunistesse reitinguagentuuride jaoks keskkonna ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse alase teabe ning kaaluma vajaduse korral täiendavate suuniste või meetmete vastuvõtmist.
- 3. Komisjon korraldab 2019. aasta teiseks kvartaliks põhjaliku uuringu jätkusuutlikkust käsitlevate reitingute ja analüüside kohta.** Uuringus analüüsib ta meetodeid ja aspekte, nagu jätkusuutlikkust käsitlevate reitingute ja turu-uuringuteenuste turu struktuur, jätkusuutlikkust käsitlevate uuringute hindamise ja selle tulemuste sügavus ja haare ning selliste uuringute ja hindamiste korraldajate sõltumatus. Lisaks vaadeldakse uuringus võimalikke meetmeid jätkusuutlikkust käsitlevate reitingute ja turu-uuringute toetuseks.

3.2 Institutsionaalsete investorite ja varahaldurite jätkusuutlikkusega seotud kohustused

Mitme ELi õigusakti²⁷ kohaselt peavad institutsionaalsed investorid ja varahaldurid tegutsema oma jaeinvestorite/toetusesaajate huvides. Tavapäraselt nimetatakse seda usaldussuhtest tulenevaks kohustuseks. Kehtivad ELi eeskirjad, mis käsitlevad institutsionaalsete investorite ja varahaldurite kohustust kaaluda investeerimisotsuste tegemise protsessis jätkusuutlikkusega seotud tegureid ja riske, ei ole piisavalt selged ega valdkonniti ühtsed.

Tõendid näitavad, et institutsionaalsed investorid ja varahaldurid ei võta neid tegureid ja riske investeerimisotsuste tegemise protsessis endiselt süsteemselt arvesse. Lisaks ei avalikusta

²⁷ Sealhulgas Solventsus II, töandajapensiooni kogumisasutuste teine direktiiv, eurofondide direktiiv, alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiiv ja MiFID 2.

institutsionaalsed investorid ja varahaldurid oma klientidele, kas ja kuidas nad jätkusuutlikkusega seotud tegureid otsuste tegemisel arvestavad. Seega ei pruugi jaeinvestorid saada täielikku teavet, mida nad vajavad, kui soovivad oma investeerimisotsuste tegemisel jätkusuutlikkusega seotud küsimusi arvesse võtta. Selle tulemusena ei võta investorid piisavalt arvesse jätkusuutlikkusega seotud riskide mõju, hinnates oma investeringute tootlust aja jooksul.

7. meede: Institutsionaalsete investorite ja varahaldurite kohustuste selgitamine

Mõjuhinnangu tulemusi arvesse võttes **esitab komisjon 2018. aasta teiseks kvartaliks seadusandliku ettepaneku, milles selgitatakse institutsionaalsete investorite ja varahaldurite kohustusi seoses jätkusuutlikkusega seotud kaalutlustega.** Ettepaneku eesmärk on: i) sõnaselgelt nõuda, et institutsionaalsed investorid ja varahaldurid integreeriks jätkusuutlikkusega seotud kaalutlused oma investeerimisotsuste tegemise protsessi, ja ii) suurendada läbipaistvust selle osas, kuidas jaeinvestorid need kaalutlused oma investeerimisotsustesse integreerivad, eelkõige seoses nende avatusega jätkusuutlikkusega seotud riskidele.

3.3 Usaldatavusnõuded pankadele ja kindlustusandjatele

Pangad, kindlustusettevõtjad ja pensionifondid on Euroopa majanduse peamine väline rahastamisallikas ning ühtlasi oluline kanal investeringuteks kogutavate säästude jaoks. Selle tulemusena saavad nad pakkuda kriitilise massi investeringuid, et katta lõhe üleminekul jätkusuutlikumale majandusele. Kuid ka pangad, kindlustusettevõtjad ja pensionifondid võivad kokku puutuda jätkusuutmatust majandusarengust tulenevate riskidega. Nii näiteks on mõnede hinnangute kohaselt vähemalt pooled euroala pankade varadest²⁸ praegu avatud kliimamuutusega seotud riskidele. Sellistele finantsstabiilsust ohustavatele riskidele on osutanud ka makrotasandi usaldatavusjärelvalve²⁹.

Seega on vaja kliima- ja muude keskkonnateguritega seotud riske usaldatavusnõuetes paremini kajastada, tehes seda ettevaatlikult viisil, mis ei kahjusta ELi kehtiva usaldatavusraamistiku usaldusväarsust ja tõhusust ega selle riskipõhisust. Komisjon hindab ELi jätkusuutlikkuse taksonoomia arengu alusel, kas oleks vaja kehtestada asjakohasemad kapitalinõuded, et paremini kajastada pankade ja kindlustusettevõtete jätkusuutlike varade riske. Selline toetav aspekt tuleks kasutusele võtta järk-järgult vastavalt ELi taksonoomia arengule. Näiteks võtab komisjon kalibreerimise käigus arvesse kõiki kättesaadavaid tõendeid energiatõhususest saadava säästu ja hüpoteklaenu tootluse vahelise seose kohta³⁰.

Oma 2017. aasta detsembri analüüsis Baseli soovitude kohta pöörab komisjon erilist tähelepanu võimalikule negatiivsele mõjule Euroopa pankade laenu-, investeerimis- ja muule tegevusele, mis on jätkusuutliku rahastamise jaoks olulised.

8. meede: Jätkusuutlikkuse kriteeriumi lisamine usaldatavusnõuetesse

- 1. Komisjon uurib, kas kliima- ja muude keskkonnateguritega seotud riskide lisamine krediidasutuste riskijuhtimispoliitikasse on teostatav, ning analüüsib pankade kapitalinõuete kalibreerimise võimalust osana kapitalinõuete määrusest ja direktiivist.** Eesmärk on võtta neid tegureid arvesse juhul, kui see on riski seisukohast põhjendatud, et kaitsta usaldatavusraamistiku ja finantsstabiilsuse sidusust ja tõhusust. Kapitalinõuete mis tahes korrigeerimine pankade usaldatavusriski positsiooni andmete ja hindamise põhjal peab toimuma tulevase ELi jätkusuutlike meetmete taksonoomia alusel ja sellega kooskõlas (vt 1. meede).
- 2. Komisjon kutsub 2018. aasta kolmandas kvartalis Euroopa Kindlustus- ja**

²⁸ Battiston et al.; põhjalikumad ülevaaded vt dokumendist ESRB (2016) Too late, too sudden: https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/asc/Reports_ASC_6_1602.pdf.

²⁹ ESRB (2016) Too late, too sudden: https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/asc/Reports_ASC_6_1602.pdf.

³⁰ Mitme turualgatuse raames on hakatud koguma andmeid põhjalikuma riskihindamise tegemiseks jätkusuutlike investeringute kohta. Nt ELi rahastatava algatuse EeMAP raames tehtav töö näitab seost ehitiste energiatõhususe ja hüpoteklaenu tootlikkuse vahel.

Tööandjapensionide Järelevalvet (EIOPA) esitama arvamust kindlustusettevõtete usaldatavusnõuete mõju kohta jätkusuutlikele investeeringutele, pöörates eelkõige tähelepanu kliimamuutuste mõju leevendamisele. Komisjon võtab seda arvamust arvesse oma Solventsus II direktiivi kohases aruandes Euroopa Parlamendile ja nõukogule, mille ta esitab 1. jaanuariks 2021³¹.

4 Läbipaistvuse ja pikale perspektiivile keskendumise edendamine

4.1 Avalikustamine ja arvepidamine

Äriühingute aruanded jätkusuutlikkuse kohta annavad investoritele ja sidusrühmadele võimaluse hinnata äriühingute loodavat pikaajalist väärtust ning nende avatust jätkusuutlikkusega seotud riskidele. Alates 2018. aastast peavad suure avaliku huvi üksused ELi muu kui finantsteabe avalikustamist käsitleva direktiivi kohaselt avalikustama olulise teabe peamiste keskkonna-, sotsiaalsete ja üldjuhtimisalaste aspektide kohta ning selle kohta, kuidas neist tulenevaid riske juhitakse³². Direktiiv võimaldab äriühingutel esitada jätkusuutlikkusega seotud andmeid paindlikult. Tulevikus tuleb saavutada tasakaal paindlikkuse ja investeerimisotsuste jaoks vajaliku teabe avalikustamise ühtlustamise vahel. Mis puutub finantssektori poolsesse avalikustamisse, siis tasub suurendada varahaldurite ja institutsionaalsete investorite läbipaistvust muu hulgas ka selles osas, kuidas nad jätkusuutlikkusega seotud riske hindavad ning kui suur on nende avatus kliimaga seotud riskidele.

Lisaks tuntakse üha enam muret selle üle, et kehtivad arvepidamiseeskirjad ei soodusta jätkusuutlike investeerimismisotsuste tegemist. Euroopa Parlament väljendas oma 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioonis rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite (IFRS 9) kohta³³ muret selle üle, millist mõju avaldab uus finantsinstrumentide arvepidamisstandard (IFRS 9) pikaajalistele investeeringutele. Komisjon kinnitab, et tähtis on tagada, et arvepidamisstandard ei takista otseselt ega kaudselt jätkusuutlike ja pikaajaliste investeeringute tegemist. Seepärast tuleb kaaluda, kas IFRSi kinnitamine võiks olla paindlikum juhtudel, kui konkreetset kohandused soodustaksid pikaajalisi investeeringuid.

9. meede: Jätkusuutlikkusega seotud avalikustamise ja arvepidamiseeskirjade koostamise parandamine

- 1. Komisjon algatab äriühingute avalikku aruandlust käsitlevate ELi õigusaktide (sh muu kui finantsteabe avalikustamist käsitleva direktiivi) toimivuskontrolli**, et hinnata noteeritud ja noteerimata äriühingute avaliku aruandluse nõuete eesmärgipärasust. Kontroll hõlmab jätkusuutlikkusega seotud aruandluse nõuete ja e-aruandluse võimaluste hindamist. Komisjon algatab 2018. aasta esimeses kvartalis selleteemalise avaliku konsultatsiooni. Toimivuskontrolli järeldused avaldatakse 2019. aasta teiseks kvartaliks ning neid võetakse arvesse kõikides komisjoni tulevastes seadusandlikes ettepanekutes.
- 2. Komisjon vaatab 2019. aasta teiseks kvartaliks läbi muud kui finantsteavet käsitlevad suunised.** Läbivaadatud suunised tuginevad komisjoni jätkusuutliku rahastamise teemalise tehnilise eksperdirühma poolt välja töötatud näitajatele ning peaksid pakkuma äriühingutele täiendavaid juhiseid kliimaga seotud teabe avalikustamiseks kooskõlas finantsstabiilsuse nõukogu kliimaga seotud finantsteabe avaldamise töörühma (TCFD)³⁴ soovitusetega ja uue klassifitseerimissüsteemi alusel välja töötatud kliimanäitajatega (vt 1. meede). Seejärel täiendatakse suuniseid veel, et hõlmata ka muid keskkonnavalaseid ja sotsiaalseid tegureid.
- 3. 2019. aasta kolmandaks kvartaliks asutatakse Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma**

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ (kindlustus- ja edasikindlustustegevuse algatamise ja jätkamise kohta (Solventsus II)) artiklid 77f ja 111

³² Tuginedes eelarveaasta 2017 andmetele üle 500 töötajaga suuretevõtte, kes on reguleeritud turul noteeritud, ning börsil noteerimata pangad ja kindlustusettevõtted.

³³ [http://www.europarl.europa.eu/oeil-mobile/fiche-procedure/2016/2898\(RSP\)](http://www.europarl.europa.eu/oeil-mobile/fiche-procedure/2016/2898(RSP))

³⁴ <https://www.fsb-tcfd.org/>

(EFRAG) osana Euroopa ettevõtete aruandluslabor (European Corporate Reporting Lab), et edendada innovatsiooni ja parimaid tavasid äriühingute aruandluse, näiteks keskkonnaalase arvepidamise valdkonnas. Äriühingud ja investorid saavad selles foorumis jagada parimaid tavasid jätkusuutlikkusega seotud aruandluse vallas, näiteks kliimaga seotud teabe avalikustamise kohta kooskõlas TCFD soovitusetega.

4. Mis puutub varahaldurite ja institutsionaalsete investorite poolsesse avalikustamisse, siis 7. meetmes esitatud komisjoni seadusandliku ettepaneku kohaselt **peavad nad avalikustama jätkusuutlikkusega seotud kaalutlused oma strateegias ja investeerimisotsuste tegemise protsessis**, eriti seoses avatusega kliimamuutusega seotud riskidele.
5. **Komisjon palub vajaduse korral EFRAGil hinnata uute või läbivaadatud rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite mõju jätkusuutlikele investeringutele**³⁵. Peale selle palub komisjon EFRAGil uurida võimalikke alternatiivseid arvestuslikke käsitlusi omakapitali ja omakapitaliga seotud instrumente sisaldavate pikaajaliste investeerimisportfellide õiglase väärtuse mõõtmiseks. EFRAGi käimasolevat tööd arvesse võttes esitab komisjon 2018. aasta neljandas kvartalis aruande IFRS 9 mõju kohta pikaajalistele investeringutele ning uurib võimalusi standardi parandamiseks kapitaliinstrumentide käsitlemise osas.
6. Lisaks sellele **hindab komisjon** äriühingute avalikku aruandlust käsitlevate ELi õigusaktide toimivuskontrolli raames ka **rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite määruse asjaomaseid aspekte**. Eelkõige **uurib ta, kuidas rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite vastuvõtmise protsessis** saaks teha konkreetseid kohandusi standarditesse, mis ei toeta Euroopa avalikku hüve ja mis võivad näiteks takistada pikaajaliste investeringute eesmärkide saavutamist.

4.2 Äriühingu üldjuhtimine ja kapitaliturgude põhjendamatu lühiperspektiivile keskendumine

Äriühingu üldjuhtimisega saab märkimisväärselt toetada üleminekut jätkusuutlikumale majandusele, selle toel saab äriühing võtta strateegilisi meetmeid uute tehnoloogiate arendamiseks, ärimudeli tugevdamiseks ja tootlikkuse parandamiseks. See võib omakorda parandada äriühingute riskijuhtimistavasid ja konkurentsivõimet ning aidata seega luua töökohti ja kiirendada innovatsiooni. Paljudel äriühingutel on üldjuhtimise strateegiad olemas, kuid nende võrdlemine ei ole alati lihtne.

Mitme Euroopa äriühingu jõupingutustest hoolimata võib põhjendamatu lühiajaline turusurve muuta äriühingute jaoks keeruliseks pikaajalisele perspektiivile keskendumise otsuste tegemisel. Äriühingute juhid võivad olla liialt keskendunud lühiajalistele finantstulemustele ning jätta kõrvale keskkonnaalase ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse kaalutlustest tulenevad võimalused ja riskid. Selle tulemusena võivad kapitaliturgude surve ja äriühingute stiimulid pikas perspektiivis kaasa tuua põhjendamatu avatuse jätkusuutlikkusega seotud riskidele. Komisjon teeb koostööd kõigi asjaomaste sidusrühmadega, et seda teemat täpsemalt analüüsida.

10. meede: Äriühingute jätkusuutlikuma üldjuhtimise edendamine ja lühiperspektiivile keskendumise vähendamine kapitaliturgudel

1. Selleks et toetada jätkusuutlikke investeringuid soodustavat äriühingu üldjuhtimist, koostab komisjon 2019. aasta teiseks kvartaliks koostöös asjaomaste sidusrühmadega analüüsid ja korraldab konsultatsioonid, et hinnata: i) **kas äriühingute juhatustelt on vaja nõuda jätkusuutlikkuse strateegia** (k.a asjakohane hoolsuskohustus kogu tarneahelas) **ning mõõdetavate jätkusuutlikkuseesmärkide väljatöötamist ja avalikustamist**, ning ii) **kas on vaja selgitada eeskirju, mille kohaselt juhid peavad tegutsema äriühingu pikaajalistes**

³⁵ Seda tehakse osana EFRAGi Euroopa avaliku hüve kriteeriumi analüüsist.

huvides.

2. **Komisjon kutsub järelevalveasutusi koguma tõendeid kapitaliturgude põhjendamatu lühiajalise surve kohta** äriühingutele ning kaaluma vajaduse korral selle tõendusmaterjali alusel lisameetmete võtmist 2019. aasta esimeseks kvartaliks. Konkreetsemalt kutsub komisjon ESMAt koguma teavet põhjendamatu lühiperspektiivile keskendumise kohta kapitaliturgudel ja muu hulgas teavet järgmise kohta: i) portfelli käive ja varahaldurite omakapitaliinvesteeringute perioodid; ii) kapitaliturgude võimalikud tavad, mis toovad kaasa põhjendamatu lühiajalise surve reaalmajanduses.

5 Tegevuskava rakendamine

Julge ja ambitsioonikas poliitika kliimamuutuste, loodusvarade vähenemise, keskkonna halvenemise ja sotsiaalse jätkusuutlikkusega seotud probleemide lahendamiseks saab olla edukas ainult siis, kui prioriteedid on paigas ja nende järjekord õige.

Käesolevas tegevuskavas rõhutatakse eelkõige ELi taksonoomia väljatöötamise tähtsust ja kiireloomulisust, kuna see pakub ühtseid määratlusi ning usaldusväärset ja võrreldavat teavet jätkusuutlike investeeringute kohta. See on eeltingimus sellisteks meetmeteks nagu standardite ja märgiste loomine, usaldatavusnõuete kalibreerimine ning vähese CO₂-heite võrdlusaluste kasutamine. ELi taksonoomia täiendab ka selliste meetmete rakendamist nagu äriühingute andmete avalikustamine või finantsnõustamise pakkumine³⁶. Taksonoomia väljatöötamisel alustatakse kliimamuutuste leevendamise ja järgult laiendatakse selle kohaldamisala kliimamuutustega kohanemisele ja muudele keskkonnateemadele ning hiljem ka sotsiaalse jätkusuutlikkusega seotud küsimustele. Selline lähenemisviis kajastab kliimamuutuste vastase võitluse kiireloomulisust ning vastab meie pikaajaliste kliima- ja energiaeesmärkide saavutamise vajadusele.

Rakendamisstrateegias on seadusandlik ja muu kui seadusandlik tegevus ühendatud uute meetmete ja kehtivate eeskirjade hoolikalt suunatud muudatustega. Muud kui seadusandlikud meetmed aitavad kõrvuti seadusandlike meetmetega tagada paindlikkust ja vähendada halduskoormust³⁷. Komisjon tagab, et jätkusuutlikke finantsteenuseid käsitlevate õigusaktide mis tahes asjakohast mõju hinnatakse nõuetekohaselt asjaomastes mõjuhinnangutes ning avalike konsultatsioonide ja järeelhindamiste käigus kooskõlas parema õigusloome suuniste ja vahenditega³⁸.

Käesoleva tegevuskava sujuv rakendamine ja selle kolme põhieesmärgi saavutamise jälgimine eeldab asjakohast tehnilist tuge ja tugevat juhtimisstruktuuri, võttes arvesse jätkusuutliku arengu kõigis valdkondades vajalikke eksperditeadmisi.

Lähiperspektiivis kutsutakse Euroopa järelevalveasutusi pakkuma otsest toetust tegevuskava rakendamiseks ning täitma konkreetseid ülesandeid strateegias ettenähtud viisil. Eelkõige peaksid Euroopa järelevalveasutused pakkuma suuniseid selle kohta, kuidas jätkusuutlikkusega seotud kaalutlusi asjaomastes ELi finantsteenuseid käsitlevates õigusaktides arvesse võtta, ning aitama kindlaks teha seniseid puudujääke. Lisaks peaksid nad edendama jätkusuutlikkusega seotud kaalutluste rakendamise ühtsust ELi õigusaktides. Komisjon hindab Euroopa järelevalveasutuste tulevast rahastamisvajadust 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku kontekstis. Lähiperspektiivis peaksid Euroopa järelevalveasutused võtma aktiivse rolli selliste riskide kindlaksmääramisel ja nendest teatamisel, mida jätkusuutlikkusega seotud tegurid põhjustavad finantsstabiilsusele. Seda saaks teha ELi ühise metoodika väljatöötamisega asjakohase stsenaariumianalüüsi jaoks, mida saaks hiljem kasutada kliima- ja keskkonnaalaste stressitestide tegemiseks.

³⁶ I lisa kajastab ELi taksonoomia määratavat rolli käesolevas tegevuskavas esitatud eri meetmete rakendamisel.

³⁷ II lisa selgitatakse tegevuskavas esitatud peamiste meetmete ajakava ja järjestust.

³⁸ https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_et

Võttes arvesse uue klassifitseerimissüsteemi (taksonoomia) mõju käesoleva tegevuskava rakendamisele ja selle kohandamist aja jooksul, on komisjonil pikemas perspektiivis kavas luua stabiilsem juhtimisstruktuur, mis võetakse kasutusele siis, kui on kehtestatud taksonoomiat käsitlev õigusraamistik. See juhtimisstruktuur oleks avaliku ja erasektori platvorm, mis viiks eksperdid ja turuosalised kokku avaliku sektori asutustega, nagu Euroopa järelevalveasutused, Euroopa Keskkonnaamet, Euroopa Investeeringuspank (EIP) ja Eurostat. Eelkõige oleks platvormi ülesanne jälgida peamisi muutusi, et tagada ELi jätkusuutlikkuse taksonoomia pidev uuendamine ja kohandamine. Pikemas perspektiivis võiks see täita ka muid ülesandeid, mis on vajalikud käesoleva tegevuskava eesmärkide saavutamiseks. Platvorm võib anda komisjonile nõu tulevaste jätkusuutlike finantsmeetmete kohta ning olla keskseks aruteluforumiks poliitikakujundajatele ja muudele asjaomastele sidusrühmadele. Teadlikkuse parandamise ja ees ootava töö lihtsustamisega saab platvorm tagada, jätkusuutlikkus jääb poliitikakujunduses tähtsaks kohale.

6 Edasised sammud

Käesoleval tegevuskaval on tähtis roll Pariisi kliimakokkuleppes ja komisjoni teatises „Euroopa jätkusuutliku tuleviku järgmised sammud. Euroopa tegevus jätkusuutlikkuse tagamiseks“ sätestatud säästva arengu eesmärkide täitmisel. President Jean-Claude Juncker teatas oma 2017. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus Euroopa soovist olla juhtpositsioonil võitluses kliimamuutuste vastu. Pärast Ameerika Ühendriikide otsust 2015. aasta Pariisi kokkuleppes taganeda on kasvanud vajadus võtta maailmas juhtroll jätkusuutliku arengu suunas liikumisel. Euroopal on hea stardipositsioon selle rolli võtmiseks ning seda tehes võib temast saada näiteks vähese CO₂-heitega tehnoloogiasse tehtavate jätkusuutlike investeeringute sihtkoht.

Komisjon on teadlik, et nende keskkonnaalaste ja sotsiaalsete põhieesmärkide saavutamisel on võtmeroll finantssektoril, kuna sellise muutuse esilekutsumiseks on vaja kaasata suurel hulgal erakapitali. Lisaks sellele püüab komisjon minimeerida uute, keskkonna- ja sotsiaalprobleemidest tulenevate finantsstabiilsuse riskide mõju finantsüsteemile ja kodanikele, keda kliimamuutused märkimisväärselt negatiivselt mõjutavad. Kõik see aitab Euroopa ettevõtetel jääda muutuvmas maailmamajanduses konkurentsivõimeliseks.

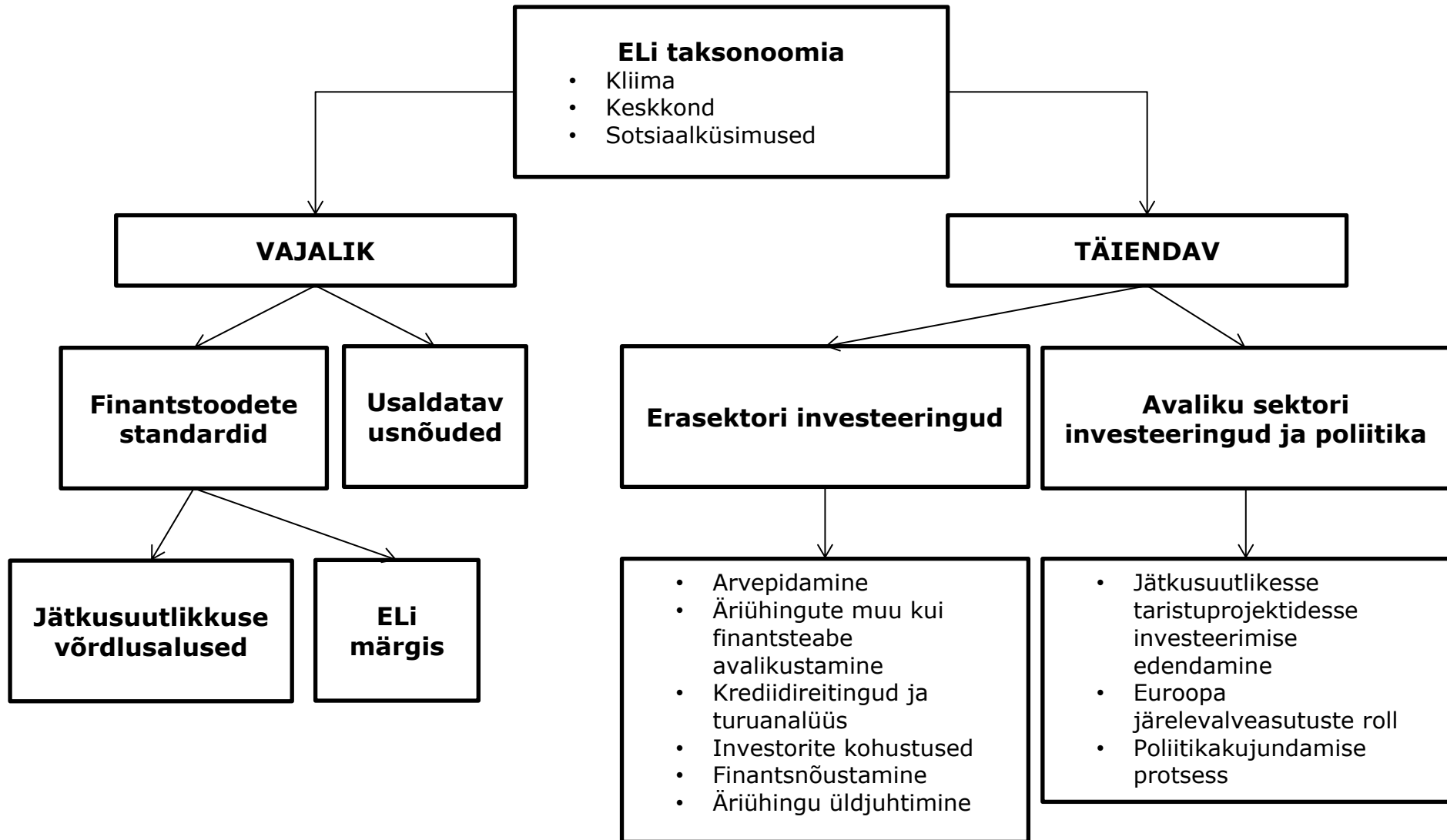
Euroopa Liit ei saa sellist pikaajalist muutust siiski üksi teoks teha. Vaja on ülemaailmset kooskõlastatud tegevust. Komisjon esitab selles tegevuskavas jätkusuutliku finantspoliitika võrdluseluse ning kutsub teisi osalejaid, sealhulgas liikmesriike,³⁹ järelevalveasutusi, erasektorit ja suuremaid ELi mittekuuluvaid riike astuma otsustavaid samme, et edendada ja juhtida muutusi oma piirkonnas. Seega on tegevuskava eesmärk olla aluseks edasistele aruteludele rahvusvahelistel foorumitel, et edendada uuendatud lähenemisviisi finantsüsteemi jätkusuutlikumaks juhtimiseks. Komisjon toetab tegevuskavapõhiseid arutelusid olemasolevatel foorumitel, nagu finantsstabiilsuse nõukogus, G20s, G7s, ÜROs ja Rahvusvahelises Väärtpaberijärelevalve Organisatsioonis (IOSCO).

Komisjon esitab 2019. aastal aruande selle tegevuskava rakendamise kohta. Tegevuskavas esitatud strateegia on esimene oluline samm jätkusuutliku rahastamise suunas. Seda tuleb siiski täiendada muude valdkondade meetmetega⁴⁰. Selle potentsiaali täielik saavutamine eeldab kõigi asjaosaliste ühiseid jõupingutusi.

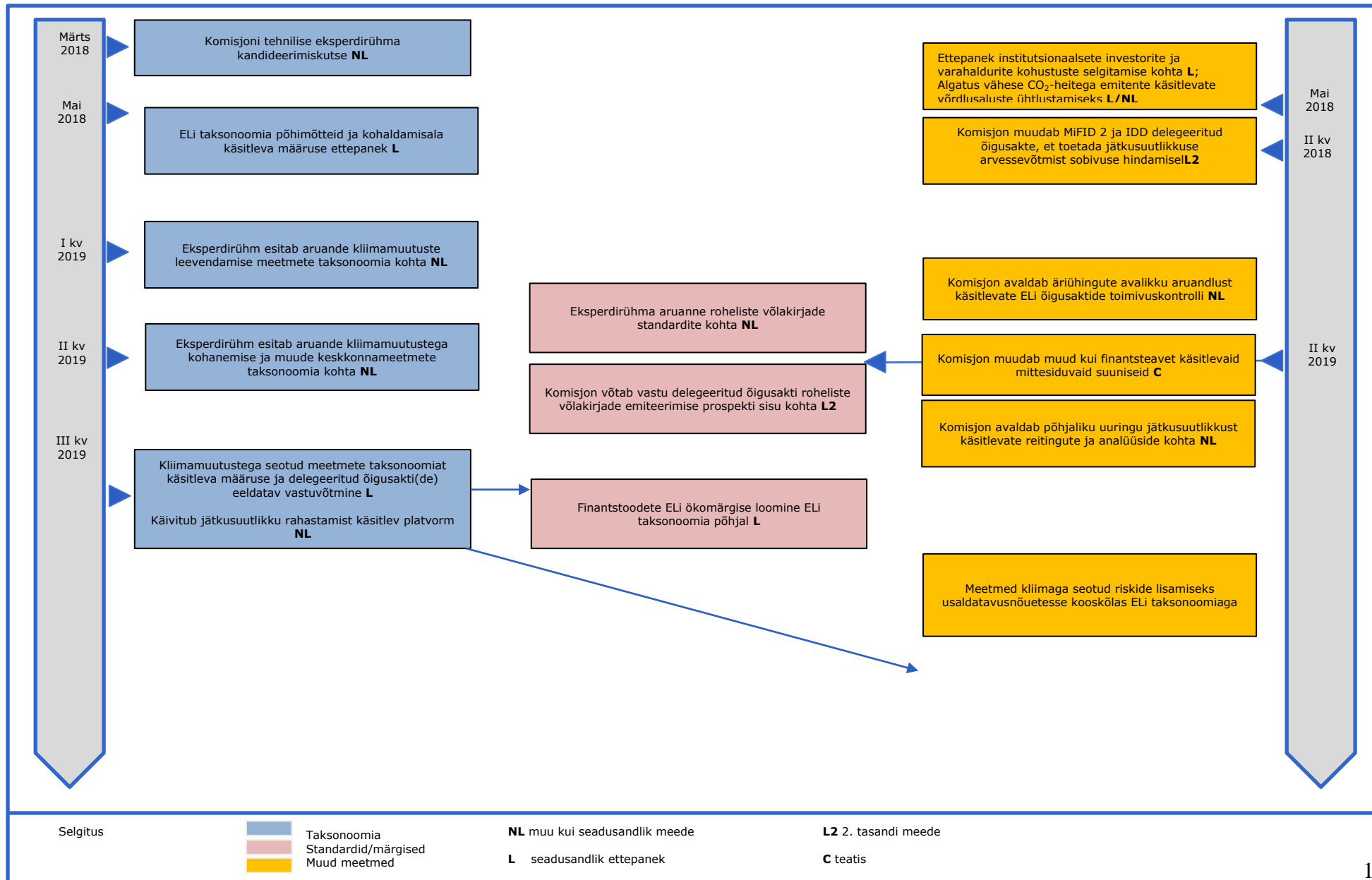
³⁹ Komisjon loob spetsiaalse liikmesriikide eksperdirühma jätkusuutliku rahastamise teema arutamiseks.

⁴⁰ Näiteks keskkond (k.a looduskapital), sotsiaalne mõõde, mereressursid ja põllumajandus.

I lisa – ELi taksonoomia osa tegevuskavas

II lisa – Rakendamise ajakava

III lisa – Käesolevas tegevuskavas esitatud algatuste töökava

Käesolevas lisa antakse ülevaade tegevuskavas esitatud algatustest. Allpool olevates tabelites on näidatud (kui see on juba kindlaks määratud), kas meede esitatakse **seadusandliku ettepanekuna (L)**, **2. taseme meetmena (L2)** või **muu kui seadusandliku meetmena (NL)**.

1. JÄTKUSUUTLIKE MEETMETE ELI KLASSIFIKATSIOONISÜSTEEMI LOOMINE		
Mõjuhindangu tulemustele tuginev komisjoni seadusandlik ettepanek kliimamuutustega seotud ning keskkonnasäästlike ja sotsiaalselt jätkusuutlike meetmete ELi taksonoomia väljatöötamise kohta	(L)	II kv 2018
Komisjoni tehnilise eksperdirühma aruanne, milles esitatakse kliimamuutuste leevendamise meetmete taksonoomia	(NL)	I kv 2019
Komisjoni tehnilise eksperdirühma aruanne, milles esitatakse kliimamuutustega kohanemise ja muude keskkonnameetmete taksonoomia	(NL)	II kv 2019

2. STANDARDITE JA MÄRGISTE LOOMINE KESKKONNASÄÄSTLIKE FINANTSTOODETE JAOKS		
Komisjoni tehnilise eksperdirühma aruanne rohelisi võlakirju käsitleva standardi kohta	(NL)	II kv 2019
Komisjoni delegeeritud õigusakt roheliste võlakirjade emiteerimise prospekti sisu kohta	(L2)	II kv 2019
Finantstoodete ELi ökomärgise kohaldamise hindamine	(NL)	Alates II kv 2018

3. JÄTKUSUUTLIKESSE PROJEKTIDESSE INVESTEERIMISE EDENDAMINE		
Tuginedes käimasolevale tööle nõustamissuutlikkuse suurendamiseks, muu hulgas jätkusuutlike taristuprojektide arendamisel, võtab komisjon täiendavaid meetmeid selleks, et parandada selliste vahendite tõhusust ja mõju, mille eesmärk on jätkusuutlike investeeringute toetamine ELis ja selle partnerriikides.		

4. JÄTKUSUUTLIKKUSE LISAMINE INVESTEERIMISNÕUSTAMISSE		
Mõjuhindangu tulemustele tuginevad komisjoni delegeeritud õigusaktid (MiFID ja IDD) sobivuse hindamise kohta	(L2)	II kv 2018
ESMA lisab oma sobivuse hindamise suunistesse jätkusuutlikkusega seotud eelistused	(NL)	IV kv 2018

5. JÄTKUSUUTLIKKUSE VÕRDLUSALUSTE VÄLJATÖÖTAMINE		
Komisjoni delegeeritud õigusaktid võrdlusaluste metoodika ja omaduste läbipaistvuse kohta	(L2)	II kv 2018
Mõjuhindangu tulemustele tuginev algatus, millega luuakse ühtne kategooria vähese CO ₂ -heitega emitente käsitlevate võrdlusaluste jaoks	(L/NL)	II kv 2018
Komisjoni tehnilise eksperdirühma aruanne vähese CO ₂ -heite võrdlusaluste kontseptsiooni ja metoodika kohta	(NL)	II kv 2019

6. JÄTKUSUUTLIKKUSE PAREM INTEGREERIMINE KREDIIDIREITINGUTESSE JA ANALÜÜSIDESSE		
Komisjoni talitused esitavad aruande reitinguagenteuridega seotud meetmeid käsitlevate edusammude kohta	(NL)	III kv 2019
ESMA hindab krediidireitingute turul praegu valitsevaid tavasid; ESMA lisab ESG-teabe oma reitinguagenteuridele mõeldud avalikustamissuunistesse	(NL)	II kv 2019
Uuring jätkusuutlikkust käsitlevate reitingute ja analüüside kohta	(NL)	II kv 2019

7. INSTITUTIONAALSETE INVESTORITE JA VARAHALDURITE KOHUSTUSTE SELGITAMINE		
Mõjuhindangu tulemustele tuginev komisjoni seadusandlik ettepanek, millega selgitatakse institutsionaalsete investorite ja varahaldurite kohustusi seoses jätkusuutlikkusega ja suurendatakse läbipaistvust jaeinvestorite jaoks, muu hulgas seoses institutsionaalsete investorite ja varahaldurite strateegiaga ja avatusega kliimaga seotud riskidele	(L)	II kv 2018

8. JÄTKUSUUTLIKKUSE KRITERIUMI LISAMINE USALDATAVUSNÕUETESSE		
Töö kliimaga seotud riskide lisamiseks krediidiasutuste riskijuhtimispoliitikasse ning pankade kapitalinõuete võimalikuks kalibreerimiseks kapitalinõuete määruses ja direktiivis, et võtta arvesse kliimamuutustest tulenevaid riske, tagades samal ajal finantsstabiilsuse ja vastavuse ELi taksonoomiale.	Selles küsimuses on seadusandlik menetlus pooleli.	2018– 2019
Komisjon kutsub Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvet hindama kindlustusettevõtete usaldatavusnõuete mõju jätkusuutlikele investeeringutele	(NL)	III kv 2018

9. JÄTKUSUUTLIKKUSEGA SEOTUD AVALIKUSTAMISE JA ARVEPIDAMISEESKIRJADE KOOSTAMISE PARANDAMINE		
Äriühingute avaliku aruandluse toimivuskontrolli järelduste avaldamine. Komisjon võtab neid järeldusi oma tulevastes seadusandlikes ettepanekutes arvesse.	(NL)	II kv 2019
Muud kui finantsteavet käsitlevate suuniste läbivaatamine kliimaga seotud teabe osas.	(NL)	II kv 2019
Mõjuhindangu tulemustele tuginev ettepanek, mille kohaselt peavad varahaldurid ja institutsionaalsed investorid avalikustama jätkusuutlikkustegurite arvessevõtmise oma investeerimisotsuste tegemise protsessis (osana 7. meetme kohasest ettepanekust).	(L)	II kv 2018
Euroopa ettevõtete aruandluslabori asutamine EFRAGi osana	(NL)	III kv 2018
Komisjon palub järjepidevalt EFRAGil oma kinnitamist käsitlevates nõuannetes hinnata uute või läbivaadatud IFRS standardite võimalikku mõju jätkusuutlikele investeeringutele	(NL)	I kv 2018
Komisjon teeb EFRAGile ülesandeks uurida usaldusväärseid alternatiivseid arvestuslikke käsitlusi omakapitali ja omakapitaliga seotud instrumente sisaldavate pikaajaliste investeerimisportfellide õiglase väärtuse mõõtmiseks.	(NL)	II kv 2018
Komisjoni aruanne IFRS 9 mõju kohta pikaajalistele investeeringutele	(NL)	IV kv 2018

10. ÄRIÜHINGUTE JÄTKUSUUTLIKUMA ÜLDJUHTIMISE EDENDAMINE JA LÜHIPERSPEKTIIVILE KESKENDUMISE VÄHENDAMINE KAPITALITURGUDEL		
Selliste võimaluste hindamine, mis edendaksid jätkusuutlikku rahastamist soodustavat äriühingu üldjuhtimist	(NL)	II kv 2019
Järelevalveasutused koguvad tõendeid kapitaliturgude põhjendamatu lühiajalise surve kohta äriühingutele ning kaaluvad vajaduse korral lisameetmete võtmist selle tõendusmaterjali alusel	(NL)	I kv 2019

IV lisa - Meetmed teabegraafikuna

